

DOS Nieuws mei 2020

Voor u ligt een lange nieuwsbrief van DOS. Langer dan normaal omdat we u het enthousiaste verslag van een kort bezoek aan La Libertad door waterschapper Ellen Bollen-Weide niet willen onthouden.

In Corona-tijden liggen ook bij DOS de activiteiten wat stil. Een optreden van het Latijns Amerikaans koor Volver, dat hun programma met het thema 'Libertad' ten gehore had willen brengen tijdens het vrijheidspodium in Doetinchem, gaat helaas niet door. Hieronder kunt u lezen wat er zoal wel gedaan is. Maar eerst een droevig bericht.

In memoriam Joop Hakvoort, voortrekker van de stedenband Doetinchem-La Libertad

Op 17 april is Joop Hakvoort overleden. Hij was al geruim tijd ziek. Enkele maanden geleden was hij met Nel, zijn vrouw, en twee dochters voor het laatst in Nicaragua om afscheid nemen van de mensen, de dieren en de plek, waar hij met zoveel plezier gewoond en gewerkt heeft, Villas Vista Masaya.

Op Tweede Paasdag, 20 april 1992, vertrekt Joop Hakvoort met een Doetinchemse delegatie naar de regio Chontales in Nicaragua. De delegatie bestaat verder uit een wethouder, een GGD-arts, de voorzitter van de ABTB en een verslaggever van De Gelderlander. Joop was betrokken bij de Paulo Freirestichting, een ontwikkelingsorganisatie gericht op onderwijsvernieuwing in Latijns-Amerika. Tegelijkertijd vertrekt een delegatie boeren naar Nicaragua. Zij hebben al contacten in Midden-Amerika. Onder hen Nel Verbree. Dit was het begin van de stedenband Doetinchem-La Libertad.

Joop en Nel hebben gedurende meer dan 12 jaar een belangrijke rol gespeeld in de communicatie tussen Doetinchem en La Libertad. In de beginjaren half vanuit Doetinchem, half vanuit Nicaragua. Zo is Joop in de beginfase betrokken geweest bij de oprichting van de melkfabriek. Op een zeker moment is Joop met Nel verhuisd naar La Libertad. Nel had toen een functie bij de UNAG, een boerenorganisatie in Nicaragua. Vanuit La Libertad heeft Joop een sleutelrol vervuld bij het opstellen en uitwerken van vele projecten die Doetinchem kon ondersteunen. Het woningbouwproject is daar een goed voorbeeld van.

Inmiddels staan er 39 stevige woningen die via huurkoop geleidelijk eigendom van de bewoners worden. De kennis van Joop (en Nel) van de situatie ter plaatse, zijn betrokkenheid met de bevolking en niet op de laatste plaats zijn bevoegdheid als initiator én als inspirator voor talloze projecten, zijn jarenlang gidsend geweest voor DOS en de gemeente Doetinchem. In 2003 zijn Joop en Nel verhuisd naar Managua en later naar Nimboja, waar zij het recreatiepark Villas Vista Masaya hebben opgebouwd. Joop heeft – voor zijn vertrek uit La Libertad – de Fundación Crecemos Juntos in het leven geroepen, de counterpart van DOS in La Libertad. Hiermee zorgde hij ervoor dat de communicatie gewaarborgd bleef.

Actuele situatie in Nicaragua

In Zuid en Midden Amerika kwam het Corona-virus later aan dan in Europa. Een aantal landen is hard getroffen, zoals Ecuador en Brazilië. Maar in vergelijking met Europa zijn het aantal besmettingen en overledenen tot nu toe stukken lager. Dit geldt zeker voor Midden Amerika, en Nicaragua springt er helemaal uit, met op 10 mei 5 doden en 16 vastgestelde besmettingen. Dat wil zeggen, volgens de officiële cijfers, waar maar weinigen vertrouwen in hebben. De regering Ortega-Murillo heeft geen maatregelen aangekondigd, sterker nog, overheidsinstanties, zoals het Ministerie van Toerisme, blijven activiteiten organiseren waarbij grote groepen mensen bij elkaar komen. Deels aanhangers van de regering, deels overheidsmedewerkers die moeten deelnemen om niet ontslagen te worden. Een aantal artsen in overheidsziekenhuizen die kritiek hebben geuit op het uitblijven van handelen door de regering, zijn ontslagen. Ook zijn er artsen en verpleegkundigen die zelf ontslag hebben genomen, omdat er geen beschermingsmaatregelen ingesteld zijn.

Foto: Carlos Herrera/Confidencial

De gezondheidszorg kent sowieso al veel beperkingen, de meeste Nicaraguanen hebben er weinig vertrouwen in dat het systeem een uitbraak van Corona aankan. Ze nemen dan ook zelf de voorzorgsmaatregelen die de WHO aanbeveelt. De straten zijn uitgestorven, winkels gesloten en was er een run op ontsmettingsmiddelen en maskers. Maar het overgrote deel van de bevolking is werkzaam in de informele sector, dus zonder gegarandeerde inkomsten of een sociaal vangnet. De luxe om binnen te blijven kunnen ze zich niet veroorloven. Dat Ortega en familie zelf wel binnen bleven en zich meer dan een maand niet in het openbaar hebben vertoond, heeft zelfs de Nederlandse kranten gehaald.

In april was het 2 jaar geleden dat de opstand uitbrak. Op veel plaatsen is hier virtueel aandacht aan besteed, via bijvoorbeeld een livestream van het optreden van bekende Nicaraguaanse artiesten. Veel naar Europa gevluchte Nicaraguanen riepen op om door te gaan met de strijd. Op politiek niveau is er weinig veranderd, behalve dan dat er nieuwe coalities zijn gevormd door de oppositie. Hun toekomstbeelden en de voorwaarden om tot verkiezingen in november 2021 te komen zijn gepubliceerd. Maar

tot nu toe zijn er geen veranderingen aangebracht in het systeem rondom verkiezingen. De overeenkomst die met de Organisatie van Amerikaanse Staten was afgesloten na de laatste verkiezingen om te komen tot vrije, eerlijke verkiezingen verliep een paar maand geleden zonder dat het tot aantoonbare wijzigingen heeft geleid.

Op 4 mei heeft de Europese Unie sancties afgekondigd tegen 6 ambtenaren van de regering Ortega, waaronder de directeur en de onderdirecteur van politie en de oud minister van Gezondheid. Hierdoor mogen ze niet meer de Europese Unie in en zijn banktegoeden bevroren. Deze functionarissen hebben ook al van de Verenigde Staten sancties opgelegd gekregen.

De impact van zonneschijn in La Libertad

Het is alweer 5 jaar geleden dat we het project 'Schoon water voor La Libertad' afsloten. Dat richtte zich op een duurzame verbetering van de drinkwatervoorziening van La Libertad. Zo iets regel je niet op effe een achternamiddag. Maar vooral met het stroomgebiedscomité van de San Miguel maakten we mooie vorderingen. Afgelopen maart was ik in de gelegenheid om in Nicaragua 'aan te gaan' en sprak met ze af.

Het was een warm thuiskomen. Naar goed Libertijns gebruik duurde het een paar uurtjes voor iedereen zich had verzameld. Daardoor had ik mooi veel mensen alvast 1-op-1 kunnen spreken, en waren al heel wat nieuwtjes gedeeld. Een boerenzoon uit het San Miguel-gebied had inmiddels een studie agrarische economie afgerond en was een yoghurt-handeltje gestart, waar zijn hele familie drukdoende mee was, en die tot in Juigalpa verkocht. Met recht: heerlijke yoghurt, daar was ik na 3 weken Latijns-Amerika wel aan toe. Een andere boerenzoon had al zijn vaders land verkocht om een paar stallen te kunnen bouwen en dacht het bedrijf op te stoten in de vaart der volkeren, maar nu konden de koeien nergens grazen en viel er niks te melken in de mooie stal. Niet iedereen is even fortuinlijk in de handel, blijkt maar weer. Ook was helaas een prominente boer overleden. Maar wel weer erg leuk om te horen was hoe voorzitter Danilo een aantal jongere boeren heeft weten te interesseren voor het stroomgebiedscomité. Dat idee van duurzaam waterbeheer, dat verhaal gaat nog steeds door. Ik hoorde het. En zag het ook later die dag.

We hobbelden met de fourwheel van Don Manuel het gebied in, om zonnepanelen te bekijken die met ondersteuning van DOS bij een aantal werkers in het gebied zijn geplaatst. Het duurt een paar uurtjes, maar da's geen straf: wat is het toch een prachtig gebied! Een jonge vent toont ons enthousiast het paneel op zijn huis. Acht lichtpeertjes heeft hij erbij gekregen. Hij demonstreert ze een voor een. Het is nog

wel even wennen met dat licht: als hij op een lichtknopje drukt, is hij zichtbaar verrast welk peertje er nu weer aan gaat. We mogen ook de accu zien, als we heel stil zijn. Als we in het vertrek de hangmat zien bewegen, snappen we waarom: er ligt een piepklein babietje te slapen. Tien dagen oud, zijn eerste! Of hij genoeg stroom haalt uit het paneel? Zat! Manuel oppert dat hij TV zou kunnen kijken. Daar haalt hij zijn schouders over op. Maar een koelkast, dat lijkt hem wel wat.

Het tweede bedrijf ligt een eindje naar binnen vanaf de weg naar Santo Domingo. Hier twee panelen en wat meer peertjes. 'We melken nu met licht,' vertelt de trabajador, en dat is qua arbeidsomstandigheden wel een hele verbetering. Hij laat ons de accu zien met het kastje met verschillende stopcontactjes erop: een gewone, een aansluiting voor een mobieltje... "Dat is echt heel handig," vertelt hij, "nu heb ik altijd stroom in mijn mobiel en kan ik de eigenaar-boer in de stad bellen. Bijvoorbeeld als er iets met een koe is."

We vragen hoe lang een volle accu het uithoudt en wat hij daarmee kan doen. Hij lacht verontschuldigend: "Dat weet ik niet. Er zitten 5 groene ledlampjes op, als die branden is hij vol, maar ik heb hem nog nooit verder terug zien zakken dan 4 ledjes."

We lunchen weer terug in La Libertad met 6 boeren. Ik vraag naar de zonnepanelen. "Een uitkomst! Ik kan de werker in het veld nu altijd bereiken, via zijn mobiel, en ik hoor het veel eerder als er ziekte is bij het vee. Eerder was dat toch weer een ritje van een uur. Trouwens, de werker in het veld neemt nu ook uit zichzelf contact met me op."

Oud-voorman Marvin heeft zijn nieuwste verhalenbundel bij zich, met daarin veel korte verhaaltjes waarin de boeren figureren. Een bron van vermaak. Er zijn ook wat minder nette avonturen in Nederland bij, waarvan ik blij ben dat ik dat destijds allemaal niet heb geweten. Met zijn theatrale diaken-stem leest Walter voor, alsof deze avonturen rechtstreeks uit de bijbel komen. De tranen lopen me over de wangen. Als het eten op is, blijkt dat ik erg veel geluk heb. La Libertad is jarig. We moeten meteen door naar de monta de toros natuurlijk. Omdat we daar ook wat 'water' drinken, wordt het helemaal een vrolijke bende.

Een leuke hernieuwde kennismaking, en .. die zonnepanelen maken echt een verschil! Het is niet dat beetje stroom dat eruit komt. Maar het leidt tot betere arbeidsomstandigheden, betere zorg voor het vee, veiligheid op het erf. Ik vind het een enorm goede investering, en goed dat DOS hieraan bijdraagt.

Ellen

Bollen-Weide

(van 2008 tot 2015 intensief betrokken bij het project Schoon water voor La Libertad, vanuit waterschap Rijn en IJssel)

Echoapparaat voor het gezondheidscentrum

Vorig jaar presenteerde onze counterpart in La Libertad een projectaanvraag dat ze van de directeur van het gezondheidscentrum hadden ontvangen. Het echoapparaat dat ooit door de mijnbedrijf B2Gold was gedoneerd, deed het niet meer. Patiënten die een echo nodig hadden moesten daarvoor naar het ziekenhuis in de provinciehoofdstad Juigalpa. Of, als de mobiele kliniek van het Ministerie van Gezondheid in La Libertad was, van de gelegenheid gebruikmaken om daar een echo te laten maken.

Een echoapparaat is onmisbaar in een gezondheidscentrum en komt alle inwoners van La Libertad en omliggende dorpjes ten goede. DOS heeft dan ook ingestemd met de aanvraag.

In februari dit jaar is het apparaat aangekocht en overhandigd aan het gezondheidscentrum, in aanwezigheid van de burgemeester en bestuursleden van FC Juntos. De adviseurs van het bedrijf waar het apparaat gekocht is hebben gelijk een korte bijscholingscursus gegeven aan de artsen die het apparaat bedienen.

Martha Núñez, bestuurslid van FC Juntos en werkzaam in het gezondheidscentrum, heeft onlangs een kort gesprek gevoerd met een van deze artsen. Dokter Martínez: "Dit apparaat is van betere kwaliteit dan het vorige, het beeld is veel scherper door de hogere resolutie. We kunnen nu een betere diagnose stellen. We hebben geen enkel probleem gehad met het apparaat, we gaan er zorgvuldig mee om. We maken vooral heel veel zwangerschapsecho's en echo's van het bekken, en in mindere mate ook echo's van het abdomen en de nieren."

Keuken bij de José Reyes Canales-school

Vorig jaar kregen we ook de projectaanvraag van de basisschool José Reyes Canales. Het is een grote school met meer dan 1000 leerlingen en 28 onderwijzers. De leerlingen gaan of in de ochtend of in de middag naar school. Vanuit de overheid worden basisingrediënten als rijst, bonen en olie gedoneerd aan

de scholen om maaltijden voor de leerlingen te bereiden. Vaak komen leerlingen met een zo goed als lege maag naar school, dat bevordert de leerprestaties niet. De school had zelf al activiteiten georganiseerd om fondsen te werven voor de bouw van een eenvoudige keuken. Er was genoeg ingezameld om een begin te maken met de bouw van de muren. Aan DOS vroegen ze aanvullende fondsen voor de afronding van de bouw en de inrichting van de keuken.

De maaltijden worden bij toerbeurt bereid door de moeders van de leerlingen. Ze deden dat thuis, maar dat zorgde voor problemen omdat ze niet een goede plek en materialen hadden en het klaargemaakte eten naar de school brengen was ook een probleem. Nu kunnen de moeders dus in de nieuwe keuken aan de slag. Uit angst voor het corona-virus laten sommige ouders hun kinderen nu thuis en een aantal moeders komt liever niet naar de school vanwege het grote aantal kinderen en volwassenen daar. De schoolleiding probeert er zo veel mogelijk voor te zorgen dat er iedere dag een maaltijd is voor de leerlingen.

Jaarverslag 2019

Wat de stedenband Doetinchem-La Libertad vorig jaar heeft gedaan, kunt u lezen in het jaarverslag, met daarin ook de jaarrekening. Te openen via deze [link](#).

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u relatie, donateur of vrijwilliger bent van DOS.

Wilt u zich afmelden? Klik dan [hier](#).

© 2010

[Klik hier als u de nieuwsbrief niet langer wenst te ontvangen.](#)
Powered door YMLP